

RECENZE

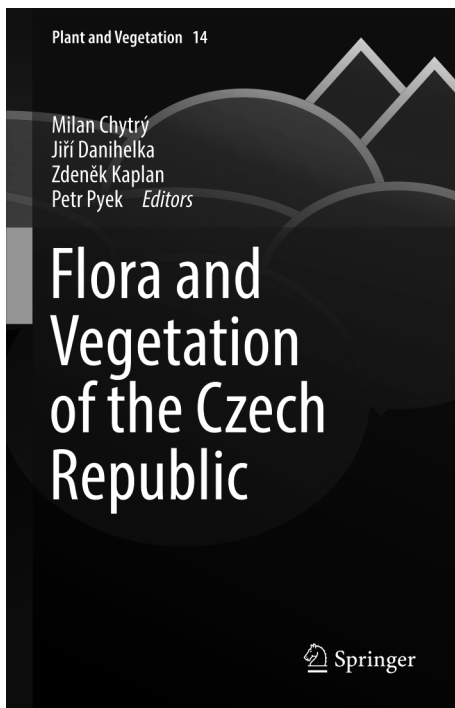
Review

Chytrý M., Danihelka J., Kaplan Z. & Pyšek P. [eds] (2017): Flora and vegetation of the Czech Republic. – Springer, Cham.

Na podzim roku 2017 vyšla jedinečná souhrnná publikace, vůbec první svého typu, která souhrnně popisuje flóru a vegetaci České republiky a je navíc určena pro domácí i zahraniční čtenáře. Mimo cenné textové části zahrnuje i velké množství barevných obrázků, mapek či schémat. Tato rozsáhlá kniha o 466 stranách obsahuje kapitoly zaměřené např. na historii botanického výzkumu u nás, vývoj vegetace, flóru, fytogeografii, vegetaci, rostlinné invaze a ochranu rostlinné diverzity. Mimo cévnatých rostlin jsou popisovány také mechorosty (zpracoval Jan Kučera) a lišejníky (zpracoval Zdeněk Palice), na něž je zaměřena právě tato recenze.

Značný prostor (64 stran) je věnován historii botanického výzkumu České republiky. Ta je rozdělena do časových period, kde je mechorostům a lišejníkům vymezena v každém období zvláštní společná kapitola. Výjimku tvoří počáteční kapitoly, kde jsou tyto skupiny začleněny do společného textu s rostlinami, což může čtenáře poněkud mást. Další drobností, kterou lze autorům vytknout, je velmi skromný popis aktuálního průzkumu našeho území, jemuž by bylo jistě vhodné věnovat větší pozornost a konkrétně popsat vědecké směry, kterým se nyní čeští bryologové a lichenologové věnují.

Ve dvou kapitolách věnovaných výhradně mechorostům a lišejníkům nalezneme informace o druhové diverzitě (866 mechorostů a více než 1630 lišejníků) a jejím srovnání s okolními státy, a také informace o ohrožených a vzácných druzích včetně významných fytogeografických prvků. Přínosem jsou příklady druhů typických pro různé typy vegetace (např. boreální lesy, doubravy, vysokohorskou tundru, kontinentální stepi). Nechybí ani zmínky o druzích popsanych jako nové pro vědu z území ČR. U lišejníků se

vyjímají části o cenných lichenologických lokalitách (Obří důl, Sněžka, Petrovy kameny, Studénkova hole, Mohelno, Modravské slatě) a změnách ve složení lichenoflóry v průběhu posledních desetiletí v důsledku znečištění ovzduší a změn klimatu.

Závěrečné kapitoly jsou věnovány invazním druhům a ochraně biodiverzity. Obě popisují pouze cévnaté rostliny, zatímco mechorosty a lišejníky jsou z těchto hledisek stručně rozebrány v jim věnovaných, předěšlých kapitolách. Invazní lišejníky se v ČR žádné nevyskytují, v případě mechorostů spadají do této kategorie pouze dva druhy (*Campylopus introflexus* a *Orthodontium lineare*) a další dva mohou být příležitostně invazní (*Lunularia cruciata* a *Didymodon umbrosus*). V případě ochrany biodiverzity je jistě škoda, že v knize není mechorostům a lišejníkům věnována větší pozornost. Obě skupiny mohou poskytovat velmi cenné poznatky z hlediska daného tématu a navíc jsou lokality s nejvyšší druhovou rozmanitostí a výskytem nejvzácnějších taxonů v mnohých případech odlišné od lokalit klíčových pro cévnaté rostliny (např. u pralesovitých porostů). Větší prostor věnovaný mechorostům a lišejníkům by tak mohl přinést další zajímavý pohled na zmíněnou problematiku.

Knihu lze v každém případě hodnotit jako velmi zdařilé, přehledné, obsáhlé, aktuální a cenné dílo, jehož pořízení (za 159 Euro) se určitě vyplatí.

Jiří Malíček